«ایران» با ۵ نخبه برگزیده در همایش ملی امتنان از گروه های کار نمونه به گفت و گو نشست

مفاخر جامعه کارگری ایران

عکس: علی حسن‌پور/آژانس عکس ایران

عکس: برنا

گزارش

سهیلا نوری
روزنامه‌نگار

لهجه و شمایل‌شان شبیه هم نیست، اما در ذهن‌شان یک باور وجود دارد؛ «شکوه ایران». از استان‌های مختلف ایران انتخاب شده‌اند، در سن و سالی که بسیاری از هم‌نسل‌هایشان به هر چیزی فکر می‌کردند جز اختراع دستگاه یا راه‌اندازی تکنولوژی پیشرانی که گره از صنعت کشور باز کند، این زنان و مردان تمام هم‌وغم‌شان تولید، ساخت و ایجاد فضایی بود که ایران را در سه حوزه صنعت، کشاورزی و خدمات به کاهش واردات، افزایش صادرات و امکان رقابت در بازارهای جهانی نزدیک‌تر و به آینده‌ای روشن‌تر امیدوار سازند.

روز گذشته سی‌وششمین جشنواره ملی امتنان از کارگران و گروه‌های کار نمونه با حضور «مسعود پزشکیان» در ورزشگاه ۱۲ هزار نفری آزادی برگزار شد تا از ۲۷ کارگر نخبه و کارگروه‌های نمونه در سطح کشور قدردانی و به گفته رئیس جمهوری، بستری فراهم شود تا به کمک کارگران نمونه، ایران را طوری بسازیم که چشم طمع بیگانگان ناامید شود.

در برهه‌ای که آرامش یک جامعه به آرامش کارگران آن وابسته است و با انواع و اقسام ناترازی‌ها روبه‌رو هستیم، جای بسی خرسندی است که در سی‌وششمین جشنواره امتنان از نخبگان جامعه کار و تولید، کارگران، گروه‌های کار و واحدهای اقتصادی نمونه کشور، حضور پررنگ نخبگان جوان بسیار به چشم آمد.

از دیار چهارمحال‌وبختیاری

رد داغ «بندرعباس» روی چهره‌اش نمایان است. اهل لردگان استان چهارمحال و بختیاری است، اما «بندرعباس» را وطن دوم خود می‌داند. سال‌هایی که شخصیت کاری و حرفه‌ای او شکل گرفت ساکن بندرعباس بود و اسکله شهیدرجایی محل کار او. حالا که تصاویر اسکله سوخته را روی صفحه موبایل ورق می‌زند، جزء به جزء روزهای آبادانی بندر و صلابت مردمان جنوب در ذهن‌اش مرور می‌شود.

«صادق شریفی»، ۳۰ ساله است و مهندسی صنایع خوانده. گرایش تخصصی او بهینه‌سازی سیستم‌هاست و همزمان با کار و فعالیت، تحصیلات آکادمیک خود را در دو دانشگاه تراز اول کشور گذرانده و فارغ‌التحصیل شده است. اینطور که خودش می‌گوید فعالیت تخصصی او در سازمان بنادر و دریانوردی و اسکله شهیدرجایی کلید خورد و اولین پله‌های موفقیتش همانجا چیده شد، از این رو است که باور دارد «روحیه مردمان این خطه شکست‌ناپذیر است و بدون شک یک بار دیگر این بندر حیاتی به همت همین بندرنشینان رونق می‌گیرد.»

تنها نماینده استان چهارمحال‌وبختیاری با ارائه طرحی در خصوص مهندسی معکوس ماشین‌آلات تخصصی و پیشرفته صنعت مس و آلومینیوم در جمع ۲۷ کارگر نمونه ملی قرار گرفت، این در حالی است که طی سال‌های تحصیل و فعالیت چندین ابتکار، اختراع، نوآوری و البته بیش از پنجاه پروژه، کتاب، مقاله و طرح علمی-پژوهشی تخصصی کاربردی هم به نام «صادق شریفی» به ثبت رسیده است.

روستازاده است و در حالی تحصیلات ابتدایی را در یکی از کم برخوردارترین نقاط ایران یعنی روستای «ده نو مشهدی گرگ‌الله» پشت سر گذاشت که به اعتقاد خودش این محرومیت دلیلی برای محدودیت او نشد؛ «من در همان روستا یاد گرفتم که بلندنظر باشم، رویاهای بزرگ در سر بپرورانم و هر روز یک قدم به هدفم نزدیک‌تر شوم. از کودکی همزمان که با سیم و ابزارهای دم دستی سروکله می‌زدم، خودم را در بزرگسالی می‌دیدم که روی میز کارم یک کره زمین وجود دارد. این تصویر تا سال‌ها با من همراه بود، اما مادامی که کامپیوتر و سیستم‌های حرفه‌ای‌تر به کسب و کارها گره خورد تصویر ذهن من هم تغییر کرد و دیگر فقط می‌خواستم یک فرزند مؤثر برای «ایران» باشم و خودم را در آینده نه چندان دور فردی موفق می‌دیدم که بسیاری از کشورهای همان کره جغرافیایی خواهان صنعتی هستند که به همت من و همکارانم تولید شده است. حالا که خوشبختانه روزبه‌روز به اهدافم نزدیک‌تر می‌شوم خوشحالم که با انتخابم به عنوان کارگر نخبه کشور ثابت شد استعداد و نبوغ به زمان و مکان ارتباطی ندارد، پشتکار است که عیان‌اش می‌کند و البته مهم‌تر اینکه خوب می‌دانم تازه ابتدای راه ایستاده‌ام و کافی است دست از تلاش بردارم و به امروز غرّه شوم تا همه رشته‌هایم در این سال‌ها پنبه شود.»

خانه زعفران، «ایران» است

دختر کوچولوی بازیگوش، آن روز که در اتاق کتابخانه ساعت‌ها با چوب‌های بستنی و الکل سر و کله می‌زد، داشت خودش را برای آینده‌ای درخشان آماده می‌کرد. بقیه اعضای خانواده فکر می‌کردند «سحر» در اتاق آخری که کتابخانه بزرگی هم داشت و طبقات آن پر بود از کتاب‌های ادبیات عرب، غرق دنیای کتاب‌ها شده در حالی که او فقط می‌خواست زیر تخت و در تاریکی و سکوت، چوب‌ها را بسوزاند تا واکنش الکل را در برابر آتش ببیند. هرچند نیمی از کتاب‌های پدر و مادر، تختخواب، پرده‌ها و قالی اتاق سوخت، اما او در همان لحظات چهارچوب خواسته‌ها و اهدافش را ساخت.

«سحر ذکائیان» بانوی ۳۳ ساله اهل قوچان در استان خراسان رضوی اولین فرزند یک خانواده فرهنگی است. در سال‌های کودکی تمام ذهن او درگیر ترکیب رنگ مواد غذایی، مدل آب شدن نبات در چای داغ و جزئیات تشکل‌دهنده مواد بود و وقتی بزرگ‌تر شد، به واسطه همین روحیه پژوهشگری، به رشته دانشگاهی مهندسی شیمی علاقه‌مند شد.

از فعالیت‌های عجیب و غریبش در دوره دانشگاهی این طور می‌گوید: «ساعت‌های زیادی را در طبقه آخر دانشگاه و بخش آزمایشگاه بودم. خستگی سرم نمی‌شد بس که از ترکیب مواد با هم لذت می‌بردم. کم کم سراغ ساخت موشک‌های آبی و ماشین‌هایی با سوخت شیمیایی رفتم و پس از آن در زمینه تولید سوخت‌های جایگزین نفت و گاز فعالیت کردم و در نهایت هم به عنوان یکی از فعال‌ترین دانشجوهای دانشگاه، طرح‌ها و مقالات متعددی را در همان دوران به سرانجام رساندم.»

«سحر ذکائیان» که این روزها در یکی از شرکت‌های تولید زعفران مشهد مشغول به کار است، به واسطه استخراج ماده مؤثره زعفران از ضایعات طلای سرخ، در روز جهانی کار و کارگر عنوان کارگر نمونه را کسب کرده است. او جزئیات بیشتری از این طرح را چنین توصیف می‌کند: «زعفران در کشور ما یک ماده استراتژیک است و از آنجا که همیشه این دغدغه را داشتم که به صنعت و کشاورزی کشور خدمت کنم، تصمیم گرفتم از ضایعات زعفران، ماده‌ای مؤثر تولید کنم. به این ترتیب، با همراهی و همکاری یک تیم حرفه‌ای، موفق شدم از ضایعاتی مثل شکسته و نرمه زعفران که دیگر قابل استفاده نبود، ماده‌ای مؤثر و قابل استفاده در صنعت غذایی و دارویی بسازم. خوشبختانه این فرآیند به قدری موفق عمل کرد که در حال حاضر به مرحله فروش و صادرات رسیده‌ایم.»

سحر که تلاش می‌کند در رساندن این پیام به جهان که خانه زعفران، «ایران» است سهم داشته باشد، ادامه داد: «من عاشق ایرانم و فکر می‌کنم بعد از داغ فرزند، مهاجرت بزرگ‌ترین غم را به دنبال دارد برای همین هم تا این لحظه به رفتن از ایران فکر نکرده‌ام، اما به اینکه سعی کنم طلای سرخ ایران به سرنوشت قالی و پسته کشورمان دچار نشود، بارها و بارها فکر کرده‌ام و برای رسیدن به آن تلاش مداوم داشته‌ام. خوشبختانه در این مسیر همسر بسیار با درکی دارم که نقش بزرگی در موفقیت من داشته؛ ضمن اینکه حمایت کارفرمایم و بها دادن به ایده‌هایم، انگیزه من را برای تلاش شبانه‌روزی در ایران و موفق ساختن کشورم بسیار بالا برده است و خوشحالم که نتایج قابل توجهی در پی داشته است.»

> من عاشق ایرانم و فکر می‌کنم بعد از داغ فرزند، مهاجرت بزرگ‌ترین غم را به دنبال دارد برای همین هم تا این لحظه به رفتن از ایران فکر نکرده‌ام، اما به اینکه سعی کنم طلای سرخ ایران به سرنوشت قالی و پسته کشورمان دچار نشود، بارها و بارها فکر کرده‌ام. به گفته ذکائیان، بهای تمام شده یک کیلو ضایعات زعفران با احتساب تمام هزینه‌های آن چیزی در حدود ۳ میلیون تومان است، در حالی که به کمک طرح چشمگیر او، از همین میزان ضایعات، نزدیک به ۵۰۰ گرم ماده مؤثره استخراج می‌شود که هر ۱۰ گرم آن به ارزش ۱۰۰ میلیون تومان صادر می‌شود. این همان نتایج قابل توجهی است که به آن می‌بالد و می‌توان امید داشت جهان این پیام را دریافت کند که خانه زعفران، «ایران» است

به گفته ذکائیان، بهای تمام شده یک کیلو ضایعات زعفران با احتساب تمام هزینه‌های آن چیزی در حدود ۳ میلیون تومان است، در حالی که به کمک طرح چشمگیر او، از همین میزان ضایعات، نزدیک به ۵۰۰ گرم ماده مؤثره استخراج می‌شود که هر ۱۰ گرم آن به ارزش ۱۰۰ میلیون تومان صادر می‌شود. این همان نتایج قابل توجهی است که به آن می‌بالد و می‌توان امید داشت جهان این پیام را دریافت کند که خانه زعفران، «ایران» است.

۱۸۰ شیشه با ۱۸۰ رنگ مختلف

«مهدی خیرخواه» یکی دیگر از کارگران نخبه است. جوان ۳۴ ساله اهل تبریز و ساکن استان قزوین و فارغ‌التحصیل رشته مهندسی مواد گرایش سرامیک و تخصص شیشه. نزدیک به دو سال با وزارت دفاع و در راستای ساخت فرمولاسیون شیشه‌های نظامی ضد گلوله و جاذبه امواج رادار همکاری داشته و در حال حاضر هم به عنوان رئیس تولید و تحقیقات یکی از شرکت‌های شیشه استان قزوین مشغول به فعالیت است و با ارائه ۱۷ مقاله داخلی و بین‌المللی در این حوزه تخصصی حرف‌های زیادی برای گفتن دارد؛ «از کودکی عاشق خاک‌های رنگی و سنگ بودم. کلکسیون سنگ داشتم و هر سنگی که چشمم را می‌گرفت، می‌شکافتم تا درون آن را ببینم و این علاقه‌مندی تا دوران دانشگاه که رشته مهندسی مواد را انتخاب کردم با من همراه بود. همیشه دلم می‌خواست شیمی بخوانم تا از مواد اولیه و عناصر سر دربیاورم. هنوز که هنوز است، با گذشت ۱۵ سال از دوران تحصیلم کل جدول تناوبی را از بر هستم.»

از او می‌پرسم دلیل اینکه تا به حال به رفتن از ایران فکر نکرده و همچنان در همین آب و خاک فعالیت می‌کند چیست، او پاسخ می‌دهد: «تا به امروز پیشنهادهای متعددی برای رفتن از ایران داشتم که قابل تأمل هم بوده‌اند، حتی دو سال تمام زبان آلمانی خوانده بودم و یکی از دانشگاه‌های معتبر این کشور برای ادامه تحصیل در مقطع دکتری در این کشور از من دعوت کرده بود، ولی عاشق شدم و ورق زندگی‌ام برگشت؛ با یکی از هم‌دانشگاهی‌هایم ازدواج کردم و حالا که دو فرزند ۵ ساله و ۵ ماهه داریم، من و همسرم ماندن در ایران و ساختن را به رفتن ترجیح می‌دهیم.»

طرح ملی «مهدی خیرخواه» ساخت شیشه‌های لعابی رنگی و شفاف است که مصارف خانگی، تزئینی و ساختمانی دارد و البته مشابه داخلی نیز ندارد. در واقع او به کمک سایر همکارانش توانسته شیشه‌هایی با رنگ‌ها و البته طیف‌های رنگی مختلف بسازد که در کاهش واردات و البته امکان رقابت ایران با بازارهای جهانی بسیار مؤثر خواهد بود. «خیرخواه» در مورد جزئیات بیشتر این طرح می‌گوید: «تاکنون نمونه خارجی شیشه‌های رنگی وارد ایران می‌شده که البته قیمت بالایی هم داشت. به عنوان مثال در تمام دنیا برای ساخت شیشه قرمزرنگ از خاک طلا و ترکیب سلنیوم با سولفید کادمیوم استفاده می‌شود که بسیار گران‌قیمت است و ما هم برای واردات هر یک مترمربع از این شیشه‌ها، چند میلیون تومان هزینه کرده و می‌کنیم. این در حالی است که خوشبختانه من و تیم همراهم موفق شدیم مشابه همین محصول خارجی را با همان کیفیت، اما با قیمتی بسیار پایین‌تر از نسخه خارجی تولید کنیم، به طوری که باید بگویم توانستیم با دو صدم قیمت نمونه خارجی، محصولی به مراتب باکیفیت‌تر و البته با شدت رنگ بالاتر در کشورمان تولید کنیم. برای همین هم به هیچ عنوان دور از باور نیست که با تولید انبوه این محصول، بتوانیم در آینده نه چندان دور وارد بازار جهانی شویم.»

حالا که «مهدی خیرخواه» و همکارانش موفق شدند برای نخستین بار در ایران ۱۸۰ رنگ مختلف از شیشه‌ها را بسازند، بدون شک روزهای خوشی در انتظار طرح برگزیده او است.

آینده سبز ایران

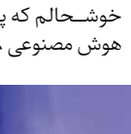

«حسین سلطانی کاظمی» یکی دیگر از کارگران نخبه کشور است که نظر داوران سی و ششمین جشنواره امتنان را جلب کرد. او که در کودکی و در مزارع پدرش از نزدیک با اهمیت آب در آبادانی و رشد صنعت کشاورزی آشنا بوده است، گمان نمی‌کرد رودهای پر آب و طبیعت زنده آن سال‌ها، این روزها با تهدید خشکسالی مواجه شوند. حالا اما که باور دارد باید به سمت تکنولوژی‌های روز دنیا گام برداریم، با این نگرانی که اگر دغدغه چالش منابع آب جدی گرفته نشود شاید مجبور شویم در آینده‌ای نه چندان دور بسیاری از مزارع را آیش کنیم، برای آنکه کارگران زیادی بیکار نشوند و خانواده‌های بسیاری در مضیقه قرار نگیرند دست به اختراع زد. طرح «هوشمندسازی آبیاری مزارع» به نام او ثبت شد تا در آستانه ۴۵ سالگی، از شوشتر استان خوزستان، نظر مثبت داوران پایتخت را به دست آورد و امید به کشاورزی اصولی‌تر در ایران زنده شود.

به گفته خودش این طرح که بر پایه هوش مصنوعی انسان محور عمل می‌کند، برنامه زمان‌بندی آبیاری را در اختیار کشاورز قرار می‌دهد تا بهترین مدیریت ممکن برای آبیاری مزارع و به معنای ساده‌تر استفاده از مقدار صحیح آب در زمان و مکان صحیح اتفاق بیفتد. او می‌گوید: «من بچه کشاورز هستم. در روستای کاظم از توابع بخش عقیل شهرستان شوشتر بزرگ شدم و مرور آن روزهای آباد و سبز مهم‌ترین دلیل من بود تا این اختراع را به ثبت برسانم و با کاهش مصرف آب عملکرد و بهره‌وری بیشتر را نوید بدهم و فرزندان آینده ایران هم از سرسبزی کشور بی‌نصیب نمانند. خوشحالم که پیش از این اختراع و بدون هوش مصنوعی ۱۱۸ تن نیشکر در هکتار و در سال جدید و به واسطه هوش مصنوعی ۱۲۸ تن نیشکر در هکتار تولید شد تا گام مؤثری در کشاورزی پایدار برداشته شود.»

رقابت با نسخه آلمانی

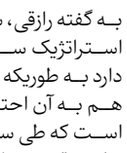

«رضا رازقی» هم یکی از کارگران نمونه است. جوان ۳۸ ساله اهل استان قزوین که از کودکی تا همین امروز، در مواجهه با هر ماده خوراکی، ترکیبات آن را بررسی کرده با این تفاوت که این روزها و در سایه دانش و اطلاعاتی که از پس تحصیلات عالیه به دست آورده خوراکی‌ها را با دقت هرچه تمام‌تر بررسی و از خوردن بسیاری از آنها پرهیز می‌کند.

تولید «آنتی اسکالانت‌های زیست تخریب‌پذیر» یا همان ضد رسوب‌های تجزیه‌پذیر عامل برگزیده شدن او در سی‌و ششمین جشنواره امتنان از کارگران و گروه‌های کار نمونه کشور است. اینطور که می‌گوید در کشور ما ۲۰ کارخانه قند وجود دارد و روزانه حدود ۳۰۰ تن شکر تولید می‌شود این درحالی است که معمولاً بدنه‌های تبخیرکننده میلیون‌ها لیتر شربت در این کارخانه‌ها، همواره در معرض رسوبات قرار دارند؛ رسوباتی که به راحتی می‌توانند کارخانه‌ها را متضرر و با هزینه‌های سنگین مواجه کنند، به طوری که باید سالانه مبالغ هنگفتی را صرف زدودن رسوبات به وسیله دستگاه‌های مکانیکی و یا حتی تعویض بدنه‌ها کنند که در غیر این‌صورت کارخانه به ورطه توقف فعالیت کشیده خواهد شد در حالی که این ضد رسوب طراحی شده توسط جوان نخبه قزوینی مانع از خوابیدن کار کارخانه‌ها خواهد شد. تحصیلات دانشگاهی را با رشته «شیمی محض» و از دانشگاه بین‌المللی قزوین آغاز کرده و در حال حاضر مدیر کنترل کیفیت یکی از شرکت‌های مهم تولید قند کشور است.

به گفته رازقی، شکر به عنوان یک محصول استراتژیک سهم مهمی در اقتصاد کشور دارد به طوریکه حتی کارخانجات دخانیات هم به آن احتیاج دارند، این در حالی است که طی سال‌های فعالیت در کارخانه تولید قند همواره شاهد این بوده است که «آنتی اسکالانت‌های زیست تخریب‌پذیر» از یک شرکت آلمانی وارد می‌شده و حالا با تولید بومی این ماده مؤثره برای اولین بار در کشور، بخش مهمی از واردات این ماده کاهش پیدا کرده است. او برای قابل فهم‌تر شدن اختراع مهمی که به ثبت رسانده تصریح می‌کند: «در ایران سالانه ۲۵۰ تا ۲۷۰ روز بهره‌برداری از شکر داریم، در مقابل روزانه به حدود ۱۰۰ لیتر به این ماده ضد رسوب نیاز داریم که واردات هر لیتر از آن بین ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار تومان هزینه در برخواهد داشت. به این موضوع اضافه کنید که تحریم‌ها محدودیت‌های زیادی را در واردات این محصول به کشورمان تحمیل می‌کند به طوری که گاهی ورود آن به کشور بالغ بر ۳ ماه به طول می‌انجامد و گاهی هم به دلیل تحریم‌های تازه ورود این ماده ضدرسوب به ایران ممنوع خواهد شد.»

با یک جمع و ضرب ساده می‌توان گفت اینکه جوان نخبه کشورمان محصولی را به ثبت رسانده که به لحاظ کیفیت قابل رقابت با نمونه آلمانی آن است، مانع از واردات خواهد شد، پساب، دود و بخار ندارد و به همین واسطه زیست‌تخریب‌پذیر است و در حد ppm (یک واحد اندازه‌گیری و بیانگر قسمت در میلیون است) استفاده می‌شود، مایه مباهات است و نوید روزهای روشن را خواهد داد.

عکس: برنا

سازوکار سی‌وششمین جشنواره

برش

جشنواره ملی امتنان از کارگران و گروه‌های کار نمونه که روز گذشته سی‌وششمین دوره آن برگزار شد، سازوکار خاصی دارد؛ مجتبی جلالیان، مدیر کل خدمات اجتماعی کارگران وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از جزئیات آن چنین می‌گوید: «وزارت کار با توجه به اصل ۱۹۵ قانون کار که به تشویق نیروهای کارگری تأکید دارد، هر ساله کارگران مولد، متخصص، مخترع و مبتکر را در سراسر کشور شناسایی و مورد تقدیر قرار خواهد داد و به لطف خداوند روز گذشته، سی و ششمین دوره از این آیین قدردانی انجام شد تا از ظرفیت‌ها و فرصت‌های کارگران توانمند حمایت کنیم. این جشنواره که فرآیندی ۱۰ ماهه دارد، بر اساس شیوه‌نامه و نظام‌نامه‌ای که هر ساله بازبینی و به روز می‌شود انجام و طی یک پروسه دقیق، کارگران و واحدهای اقتصادی پویا در سه بخش صنعت، خدمات و کشاورزی انتخاب خواهند شد. در این دوره هم ۴۹ نفر از سطح استان‌ها معرفی و پس از پالایش آنها، ۲۷ نفر در بخش ملی انتخاب شدند که از این تعداد ۶ نفر به عنوان مدیران واحدهای اقتصادی، ۳ گروه کار (متشکل از ۱۲ نفر) و ۹ نفر به عنوان کارگر نخبه برگزیده شدند و پس از دعوت به تهران و دیدار با مقامات عالی وزارتخانه در اختتامیه جشنواره هدایایی را از ریاست جمهوری دریافت کردند.